

L' APAT

UN CADA DISSAPTE

PREUS

Un número. . . . . 5 céntims. || Un any de subscripció. . . 2'50 pessetas.
 Deu números.. . . . 30 » || Deu subscripcions anyals. 13 »

EN LA LLIBRERIA DE D. ALVAR VERDAGUER, RAMBLA DEL MITJ, 5, BARCELONA
 Y EN CASA D. EUGENI GUAL, SANT SADURNÍ DE NOYA.

PLAT DEL DIA

Solatjes.

Quan el ví ha acabat la bullida els petits organismes que l'han fet rebullir se solan al fons i aixó es ben certa senyal de que allá s'ha acabat la activitat. Mentres alló vivia ví i solatjes fermentavan plegats ab una mateixa vida.

Quan enderrocen una casa se fa també separació de materials: se posan els mahons á una pila, las pedras á una altra, las fustas aquí, las ferramentas allá: també aquesta separació es senyal de destrucció, avans anavan ordenadament barrejades aquelles desferres i cada cosa ocupava son lloc.

Per aixó fa pena i fa temor veure que la societat se destría. Veure que á un cantó els trevalladors s'apilotan mirant de reull als amos i als rics.

Veure á un altre cantó els poderosos que van ells ab ells desafiantse qui lluirá millors llureyas ó millors tartranes.

Veure assi al clergue que te cura de ànimes boy isolat de las ànimes que te de curar i allí el soldat ó el guardia que no se sap entendre ab

el paisanatje á qui ha de defensar ó guardar.

Fa por que aquestos solatjes que se separin no siguin las senyals de una destrucció social.

A la nostra societat cal donarli una remenada, cal fer la barreja, perque 's reviscoli i progressi.

Cal veure al pobre arrimat al ric, al savi ensenyant al ignorant, al soldat defensant la societat, al poble rebent la llum del clergue, als joves que escoltan als vells, als homes que donan el bras á les dones, als bons que visitan als malalts fins als vius que 's recordan dels morts.

Es cosa sumament curiosa l'observar com l'Iglesia ab la pala de la caritat remou els elements socials per barrejarlos i compenetrarlos. Cada una de les obres de misericordia axis les corporals com les espirituals se proposa acostar uns á altres els grupos mes antitétichs de la societat.

Als que tenen pa ab els que tenen fam, als que tenen aigua ab els que tenen set, als que van vestits ab els que van despullats, als que cantan ab els que ploran, als lliures ab els presoners, als que saben ab els que no saben.

No necessitem pas al que te lo que

nosaltres tenim, a qui necessitem es al que te lo que a nosaltres ens manca.

Barrejém doncs la societat a la plassa, a la Iglesia, al trevall, a casa, en el tren, en el café, en el passeig, en tot lloch. ¡Fora solatjes!

J.

El garvell misteriós

—Oncle Jordi expliquis un altre quènto.

—No estic pas per quèntos: la llió us explicaré.

—Doncs jo m'adormiré.— I jo faré un badall.

—La llió de avuy será que haveu de entendre que dintre 'l cap va posarhi Deu una llumeneta molt petita, quieta i clara que se'n diu *enteniment* que 'ns fa veure lo que tenim davant del nas i alguna altra coseta. Pero sovint del cantó de ponent vull dir del cantó que hi tenim la carn i 'ls ossos s'aixecan uns bofaruts tormentosos que 'n diuen *passions* que acavan boi perapagar la i llavors ensopeguém de nassos ab tot lo que tenim davant perquè no hi veyem.

Vetaqui lo que va passar ab el Quimet.

—Aixó volém saber, lo que va passar ab el Quimet, vinga, vinga, oncle

—Doncs gardeu de dormir y badallar. En Quimet era un noi aixerit, de aquells que no creian en bruixas ni en la nit de Sant Joan, bastant esquiladet i un si es no es presumit. Aixó si, era un xic mes agarrat als quarts de lo convenient, jugava a la loteria i volia ser ric de qualsevol manera; si podia ser sensa trevallar millor.

Una vegada que va anar a Vilafranca a passarhi tres dias de festa major va trobarse a la taula del Hostal ab un tal Tano, home sencillot de aquets que sempre badan. Aviat va entrar en conversa, perquè 'l Tano era de aquells homes que tenian moltes coses pera contar.

El pobre Tano va contar de com l'any passat en semblant diada li havian prés el mitjot de la butxaca ab un parell de

grogas que hi guardava, lo qual li feu al Quimet molta gracia. Després va contar que la avia li havia dit que la nit de Sant Joan trobaria una ma peluda sota 'l llit pero que ell havia agafat por i no volgué experimentarho; mentres tant el Quimet s'escanyava de riure. Mes lo que si 'l Tano havia experimentat era que allà al hostal a la golfa hi havia un garvell embruxat que si al punt de las dotze de la nit s'hi posava una pesseta anantsen després a dormir a las quatre de l'endemà dematí se n'hi trobavan dugues, ó sia el doble de lo que s'hi havia posat: li contà com aixó ho havia sapigut de un vell del poble ya mort a qui ho havia dit la mateixa bruja en persona.

—Ya ho veus, deya 'l Tano, fa vuit anys que visc sense trevallar ab aquesta martingala i com que avui tinc de anarmen t'ho dic perquè te n'aprofitis i si vols me donguis una propineta de lo que guanyis. Si jo tingués capital fora milionari. Ara si vols no t'ho creguis.

—Vaya noi, digué 'n Quimet, sempre serás ase i de aquells que 's trepitjan el ronsal.

El Tano se n'anà pera no tornar, mes al Quimet la rata li corria per dintre.

Ell se deya; diu que ho ha probat i que fa vuit anys que viu sense trevallar; es clar que deu ser mentida; ¿pero i si es veritat? ¿perqué no probarho?

Lo certus es que aquell vespre a mitja nit el Quimet s'afilava escalas amunt a la golfa, va examinarla ben be de cap a cap sense trobarhi mes que alguna rata i agafant i alsant lo garvell al punt de las dotze va posarhi una dobleta de cinc duros i se'n va anar a dormir. Però li costà de passar fins a les quatre. Quines quatre hores mes llargasses! Passaren per fi i se'n anà a la golfa i no fou poca sa sorpresa al trobar dessota 'l garvell dos dobletes com dos sois, d'or bo de trinca.

Tot lo sant dia va estar palpantse la butxaca i remenant las dugues pessetes: era ben cert que eran dugues. El Tano li havia dit veritat.

Avuy les posaria totes dugues i demà n'hi trobaria quatre.

Al tercer cop faria el *copo* ya sobre

segur i ab el terreno ben trepitjat, encara després probaria de comprar el garvell pera endúrsel a casa.

Tal fet, tal dit. Al segon dia hi posa dessota 'l garvell les dues monedes, i fou ben cert que l'endema n'hi troba quatre. Els ulls no li feyan pas pampalluges. Eràn quatre ben bones i ben lluentes.

Ara es hora va dirse. Se n'anà a casa en lo primer tren del tercer dia a buscar totes les monedes que tenia arrecades. Ademés ne va pendre de enmatlladas totes les que li voigueren fiar i altre cop a Vilafranca. Arriba la nit i al tocar el campanar les dotze quedavan dessota del garvell en quatre paquets cent dobles de quatre ben contades. Qui l'agnés vist espurnejant els ulls de avaricia i tremoloses les mans de emoció no haurie cregut que fos aquell Quimet tan trempat.

I se n'anà a dormir, i, cosa rara, pogué dormir i fins va somniar cotxes de paper i castells de cartes i unses de cartró retallat.

Quan tocavan les quatre ja era altre cop a la golfa ab un plec de diaris pera embolicar tanta moneda.

Al aixecar lo garvell li tremolavan les cames.

— Vol jugar oncle que no n'hi va trobar cap?

— I com ho saps?

— Perque 'l Tano les hi va pendre.

— I tal si les hi va pendre. Ni pols hi havia dessota 'l garvell.

Com que tu no tens l'enteniment apagat per la copdicia tot seguit ho has endevinat. El pobre Quimet mes gran que tu, ab mes mon que tu, mes aixerit que un pèsol hi va caure de quatre potes. La copdicia li va apagar el seny i's va estrellar.

I hagué de trevallar vint anys pera tornar a tenir lo que teuia i referse la nomenada de llest que com hi ha mon que ho es.

Jordi Arnau

La Vetlla Nocturna á Molins de Rey

Pels germans adoradors de Sant Sadurni serà motiu de goig el saber que el dia 7 d'aquest mes d'Octubre se va inaugurar le Vetlla de Molins de Rey. La festa fou espléndida, d'aquellas que deixan memoria inesborrable. Serian las nou del vespre que arribavan a la estació las delagacions de Badalona, Arenys, Tarragona, Sant Sadurni Reus i la colla de adoradors de Barcelona, una cinquantena tots plegats, essent allí rebuts pel Senyor Rector de Molins de Rey l'incansable Mossen Joan Bassany acompanyat de una trentena dels novells vetlladors. Dirigida la comitiva a la Iglesia se cantá un hermós trisagi acompanyat ab instruments de corda després del qual el famós orador sagrat P. Celesti Matas pronunciá una de las mes bellas oracions que en los temps moderns pugan sentirse.

La vetlla de nit fou repartida entre 'ls vuitanta adoradors que's quedaren tota la nit. A l'endemá matí ab la missa i sagrada comunió se quedá acabada la vetlla. En tot lloc i en tot moment alabat sia lo Santíssim Sagrament!

Tots els vetlladors forasters be poden remerciar a Mossen Joan Bassany i al president de la vetlla nova D. Joan Capdevila i Soler els obsequis de que foren objecte. I l'amable president de la de Barcelona senyor Bultó devia sentir son desitj complert al veure rebrotar tan espléndidament ab tan hermós plançó l'arbre ya frondós de la Adoració Nocturna.

La vetlla de Sant Sadurni hi fou digníssimament representada per Mossen Pere Tubella.

SECCIÓ LITERARIA

CANSÓ DE MARE

Bressol que bressas—mas ilusions
ma vida tota,
niu hont s'ajoca—el meu amor
quan la nit volta,

Barco que gronxas—ab ton vá-y-vé
 dolça noneta,
 arca que guardas—lots mos cabals,
 anima meva,
 mar ahont se fonen—lots mos pelons
 platja estimada,
 ahont sols hi nia—l' oreig mes dols
 qu' es la gronxada.

Als cants que canta—tot fent croc, croc,
 tu 'ls acompanyas,
 y quan ma filla—sent la non-non
 escolta y calla.

Flor perfumada—lliri ben blanch
 tu l' embolcallas,
 y el son li portes—quan ve la nit
 fosca y pesada.

Cert que si 't bressa—l' amor mes gran
 que hi ha en la vida,
 sembla que porta—ton brandejar
 dolça dormida.

Teresa Queralt Farreras.

***

TIPOS

El Venjatiu.

Rebull dintre son cor la sanch febrosa,
 en son cap sent l'etern crit de venjansa,
 y assolint los desigs de l'esperansa,
 ja no menja, no dorm, viu ni reposa.

Amparat per la nit, que misteriosa
 a la terra embolcalla, en sa frisansa,
 ab la daga en las mans, traydor avansa
 cercant al enemich, que li fa nosa.

Erissats sos cabells, ab sa mirada
 dins las ombras ovira una figura:
 s' o costa poch a poch, son pas detura
 y enfonza dins llur pit la punyalada.

S' ha venjat... l' enemich ja no respira...
 Y ell riu... ¡S' ha tornat boig y foll delira!

Joseph Espel, Pbre.

SETMANALS

A Paris s' ha celebrat un congrés de metjes pera discutir i trobar remeis pera curar els tísics. Un tal doctor Behring diu haber trobat una substancia qual inoculació cura la tísic. Diu que ha fet numerosas experiéncias en las bestias i espera que las personas no han

de ser menys afortunadas. Deu advertirse que la tísic, conseqüéncia moltas vegadas dels vicis de la joventut, mata tres vegadas més de gent que cap altra malaltia. Per bó que sigui 'l remey del Dr. Behring será sempre més racional prevenirla ab una vida arreglada que curarla ab un remey duptós.

Contan las crónicas que ab motiu del viatge del Kaiser aleman a Tanger el rey Eduart de Inglaterra va permetres dirigirla algun avis familiar que fou contestat pel emperador ab molt mals modos. Contan també que ab aquest motiu las relacions personals entre abdos soberans están un xic tirants ja que sembla van crusarse paraulas d'aquellas groixudas que sols usan la gent mal educada. Desde llavors i potser també desde avans que la diplomacia alemana i la inglesa buscan el modo de ferse mutuament la trabeta com pot veures en la qüestió del Marroc i en el tractat de aliança ab el Japó, principalment dirigit contra Alemanya.

Sembla que la futura reina de Espanya será la princesa de Battemberg, neta de la difunta Reina Victoria. Professa la religió protestant mes pera poder ser reina de Espanya haurá de ferse católica. A nosaltres aquets cambis de religió, que semblan cambis de camisa, no 'ns fan gayre gracia; ara sí fos de veras...

L.

NOTICIAS LOCALS

—Dema passat eixirá d'aquesta vila la romeria teresiana presidida pel senyor Rector que ha de toriar el vinent dimecres. Els que desitjin formarne part han d'avisar ab la major promptitut si no volen interrompre l'ordre ja establert.

—Els joves que disfrutan de llicéncia militar dehuen en el present mes ferla revistar pera no incorrer en les penes senyalades.

IMP. RAMON GERMANS Y NEBOT.—VENDRELL